

Vėrinys

Mantas Vaitiekūnas: „Man viskas tik iš meilės“

LIKIMAI KŪRYBA ATGARSIAI PRAMOGOS

JKVĖPTI GYVENIMO

Kupiškėnai dėmesingai savo kraštiečiams menininkams. Taip manyti paskatino Kupiškio viešojoje bibliotekoje lapkričio 21 dieną vykęs susitikimas su buvusiu kupiškėnu, o dabar vilniečiu, aktoriumi ir režisieriumi Mantu Vaitiekūnu.

Nuoširdumo, betarpiškumo, perpinto vaikystės prisiminimų nuotropomis, renginiui suteikė ir ta aplinkybė, kad jo vedėja bibliotekininkė Ala Kiaušienė yra Manto pusseserė.

Aktorius papasakojo apie kūrybinio kelio ištakas, apie režisierius, su kuriais teko dirbti, gastroles, atskleidė ir kitų įdomių teatro kūrybinės virtuvės detalių, rekomendavo, kokius spektaklius kupiškėnai turėtų pamatyti.

Banquolė
ALEKNIENĖ-ANDRIJAUSKĖ

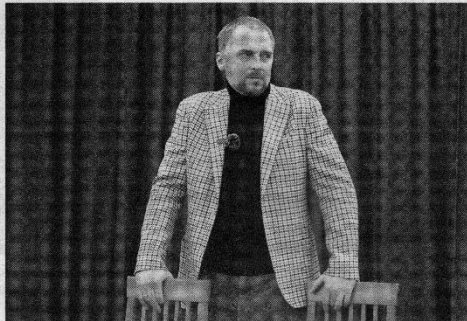
BURDAVO VAIKUS VAIDINTI

Susitikimo pradžioje Mantas papasakojo, kodėl pasirinko aktorystę. Jis sakė, kad mokykloje nebuvo geras mokyns. Labiau sekėsi humanitariniai dalykai. Bet nuo mažens mėgo vaidinti.

„Su pusbroliais, pusseserėmis, sese vaidindavome persirengę visokiais personažais gimines baliuose, suėjimuose. Tai daryti labai mėgavau ir kitus į vaidybą suburdavau. Deja, iš to meto nieko konkretaus nebeprisimenu. Nežinau, kodėl viskas išsitrinė iš atminties. Nebepamenu nei mamos, nei tėvo balso. Nežinau, kodėl taip yra. Gera, kai kiti man tai primena. Tuomet ir aš kažką pradėtu prisiminti“, – teigė aktorius.

Mantas gimė ir užaugo Kupiškyje. Buvo aktyvus vaikas užklasiniėje veikloje. Gal nuo ketvirtos klasės lankė dramos studiją pas Inesą Kurklytę, kuri dirbo Kupiškio kultūros namuose. Tai jį ir pastūmėjo pasirinkti aktorystę.

„Tėtis norėjo, kad būčiau ūkininkas. Juo netapau. Mama labai palaikė, kad stočiau į aktorinį. Tai



Aktorius, režisierius Mantas Vaitiekūnas susitiko su kraštiečiais Kupiškio viešojoje bibliotekoje.

ačiū tau, mama. Dar galvojau, kad gal krepšininkas iš manęs išeitų, bet buvau be galo traumuotas. Tad sporto kryptimi nesusukau.

1998 metais įstojau į Lietuvos muzikos akademiją, į Rimo Tumino vadovaujamą aktorių kursą.

Baigus studijas prasiidėjo mano kaip aktoriaus karjera Vilniaus mažajame teatre. R. Tuminas rinko aktorių kursą tik šiam teatru. Mat reikėjo atsinaujinti, jo karta jau buvo vyresnė.

Mus integravo į to teatro trupę. Žinoma, vyresni aktoriai buvo nepatenkinti, kad ateiname mes, jaunesni, kad užimsime jų vietą. Taip dabar jaučiasi ir mano karta, kai ateina jaunesni aktoriai“, – pasakojo M. Vaitiekūnas.

Jis jau gauna pasiūlymų suvaidinti tėvą ar kitą vyresnio amžiaus personažą. Tokia realybė, kad Hamleto ir daugybės kitų vaidmenų nebeatliks.

Aktorius džiaugėsi, kad teko dirbti su režisieriumi R. Tuminu.

„Jis mano mokytojas, nepaisant visų jo pasisakymų ir pažiūrų. Šis žmogus aukštai pakėlė kartelę – tiek režisūrinę, tiek požiūrio į teatrą, į žmones. Tik atsiranda šeima, vaikai. Tada lauzai savo principus, nueini į komerciją, nes reikia pinigų. Taip pradėti išdavinėti savo idealus. Toks gyvenimas“, – prisipažino svečias.

KINO PĖDSAKAS

M. Vaitiekūnas yra žinomas ir kaip kino aktorius. Jis pats sakė, kad neturėjo kokybiškų vaidmenų kine. Daugiausia tai serialai, naivios, kvailios komedijos. Visgi norėtų suvaidinti kine rimtą dramatinį vaidmenį, bet tokie filmai nepelningi, nesurenka daug žiūrovų. Įprastai daug publikos pritraukia komedijos.

„Kai studijavau pirmame kurse, buvo vienas įdomus projektas. Lietuvoje Holivudo kompanija kūrė filmą apie žydus. Su Leonardu Pobodnosevcu buvome gavę žydų vaidmenis. Turėjau ilgus plaukus nudažyti juodai ir sutikti, kad juos nuskus. To reikalavo filmo siužetas. Abu vaidinome jaunus žydus, kurie turėjo būti pakarti. Manau, kad šis filmas žydų tema nebuvo pats geriausias, toks vidutinis. Jis vadinasi „Velnio aritmetika“, – pasakojo aktorius.

APIE REŽISIERIUS

M. Vaitiekūniui teko dirbti su įvairiais režisieriais. Kai kurie jam labai įstrigo. Aktorius sakė, kad sunku kalbėti apie rusus dabarties įvykių kontekste. Vis dėlto jis paminėjo Konstantiną Bogomolovą, talentingą režisierių. Jis pastatė spektaklį, kur veiksmas vyko sekundžių tikslumu. Vieni aktoriai ateidavo į sceną, kiti – išeidavo. Visi beveik tylėjo, bet žiūrovų dėmesys buvo prikaustytas.

M. Vaitiekūnas paminėjo Anželiką Choliną, kurios spektakliuose irgi vaidino.

„Pas ją visada norėjau šokti. Esu lankęs pramoginius, sportinius šokius Kupiškyje pas Iriną Bubnovą. Vaikystėje prie visko prisilieti. Visuomet buvo noras šokti.

Per vieną baliuką pasitaikė proga su aktoriumi Audriumi Bružu prisigretinti prie Anželikos ir išsakyti savo norą šokti jos spektakliuose. Net an kelio priklaupė apie tai pareiškėme. Vėliau sulaukėme jos skambučio: „Ar norite,

berniukai, pas mane šokti. Darau spektaklį.“ Kaip nenorėsi. Taip ir aš, ir Bružas suvaidinome A. Cholino režisuotame spektaklyje „Vyrai ir moterys“. Tai buvo pirmas šios režisierės spektaklis, kuriame dalyvavau. Kitame jos spektaklyje „Ana Karenina“ gavau Karenino vaidmenį. Romane šis veikėjas yra per 70 metų amžiaus. Taigi teko mane pasendinti dažant plaukus, klijuojant barzdą.

Tai buvo įdomus vaidmuo. Manau, kad šis A. Cholino spektaklis yra vienas stipresnių jos spektaklių, anksčiau rodytas Nacionaliniame dramos teatre. Šis spektaklis dar rodomas, tik teatras jo atsisakė, nes laikosi principo nerodyti rusų autorių pjesių“, – tvirtino M. Vaitiekūnas.

Jis dirbo ir su režisieriumi Jonu Vaitkumi. Iš kitų aktorių M. Vaitiekūnas buvo girdėjęs apie jo despotiškumą aktorių atžvilgiu, bet pats to nepatyrė. Šis režisierius paliko nuoširdaus, gero žmogaus įspūdį.

„Buvau gal 32 metų, tik susilaukęs sūnaus. Statėme pjesę „Svajonių piligrimas“ apie Mikalojų Konstantiną Čiurlionį. Jo vaidmuo man atiteko, nors turėjo vaidinti Vladas Bagdonas. Nesupratu šios režisieriaus rokiruotės, kodėl aš, o ne Bagdonas pasirinktas Čiurlionio vaidmeniu.

Per repetaciją nesisekė. Buvau išsiblaškęs, mintys vis nuklysdavo prie gimusio sūnaus. Tai J. Vaitkus tėviškai, globėjiškai į mano nesikaupimą pažvelgė ir leido eiti namo pas sūnų. Taip jis mane prisijaukino. Vėliau sakė, kad kvies ir į kitus spektaklius, bet kvietimo nebesulaukiau. Jis buvo kaip visi režisieriai, kurie daug žada, bet dažnai pažadai ir lieka pažadais. Aktorius jiems reikalingas tik tiek, kiek reikia, kad būtų įgyvendintas jų sumanymas. Kai tai suprantai, ne taip skaudžiai žvelgi į tą situaciją“, – praskleidė teatrinės virtuvės užkuliusius M. Vaitiekūnas.

Jis sakė, kad R. Tuminas taikė aktoriams labai aukštus reikalavimus. Po darbo su šiuo meistrišku

režisieriumi vis atrodydavo, kad kiti daro ne taip, kad nieko neišeis, neskambės.

O. Karšunovas, pasak M. Vaitiekūno, yra geras viešųjų ryšių, rinkodaros žinovas. Per vieno spektaklio repetaciją, kai jis išsinarino petį, O. Karšunovas tą situaciją išnaudojo spektaklio reklamai žiniasklaidoje. Šis režisierius yra J. Vaitkaus mokyns.

„Talentingas režisierius turi paimti viską, ką atneša aktorius. Aktoriai daug įdeda į spektaklio sekimą. Jei režisierius girdi aktorių, tai suveria visus jo pasiūlymus tarsti ant virvelės lyg karolius ir būna gerai. Toks buvo R. Tuminas“, – teigė M. Vaitiekūnas.

IŠ GASTROLIŲ PATIRTIES

Mantas papasakojo apie teatro gastroles sveičios šalyse. Daugiau apie lankymąsi Kinijoje.

Pasak jo, tai įdomi, didelių kontrastų šalis. Buvo aplankyti devyni miestai. Iš pradžių ten gastroliavo su Mažuoju teatru, vėliau dar pasilikio ir su A. Cholino trupe, kuri buvo atvežusi „Aną Kareniną“.

Ten teatro erdvės milžiniškos. Užkuliusuose jos tęsiasi apie 150 metrų į vieną ir į kitą pusę. Buvo rodomos rusų klasikų pjesės. Jiems patinka rusiškai kūriniui.

Prieš gastroles kinai išanalizavo, peržiūrėjo filmotus spektaklius. Buvo gautas nurodymas išimti epizodą iš vienos pjesės, kur užverčiama neva nepadoriai viena tarnaitė.

Kinai prašė spektaklius pradėti sekundžių tikslumu, o patys vėluodavo. Rinkdavosi ir jau įpusėjus spektakliui, pasiūvesdami telefonais ieškojo savo vietų. Kai plojo, tu plojimį beveik nesigirdėjo, nes visų rankos buvo užimtos filmuojant telefonais.

„Paradoksas – per Mažojo teatro spektaklius salės nebuvo pilnos, bet per A. Cholino spektaklį visos vietos užimtos. Jos spektakliams buvo užimtos filmuojant telefonais.

Nukelta į 8 p.



Kupiškėnai gausiai susirinko į susitikimą su kraštiečių aktoriumi Mantu Vaitiekūnu.



Aktorius Mantas Vaitiekūnas su renginio vedėja bibliotekininke Ala Kiaušiene. Autorės nuotrauka.

Mantas Vaitiekūnas: „Man viskas tik iš meilės“

Atkelta iš 6 p.

„Taip nutiko tikriausiai todėl, kad Mažojo teatro spektakliai vyko pagal kažkokį projektą, susidarė įspūdis, kad plunami pinigai. Kaip kitaip galvosi, jei pusantro tūkstančio žiūrovų talpinančioje teatro salėje susirinkdavo tik apie 200 žmonių. Mes visi jiems buvome amerikiečiai. Kai pasakydavome, kad esame iš Lietuvos, telefone prašydavo parodyti, kur ji yra. Pamatę sakydavo, kad čia miestas, jei tik trys milijonai gyventojų, o ne valstybė. Ten kaimai turi apie milijoną žmonių. Žinoma, prakaibus apie krepšinį jie žinojo Arvydą Saboną, Donatą Motiejūną ir Joną Kazlauską. Tada ir atgamindavo, kad kažkur yra Lietuva“, – prisiminė gastroles Kinijoje M. Vaitiekūnas.

AKTORIAI IR DRAUGYSTĖS

Renginio vedėjos paklaustas, ar įmanoma draugystė tarp aktorių, kur daug konkurencijos, varžybų dėl vaidmenų, Mantas sakė, kad tarp aktorių vyrų būna mažiau konkurencijos. Labiau ji pasireiškia tarp aktorių moterų. Taip yra, kad vyriškų vaidmenų daugiau. Vyro buvimas scenoje yra ilgesnis nei moters. Tokia, deja, realybė. Yra liūdnų aktorių moterų likimų. Vyrai irgi nesuvaidina visų vaidmenų, kuriuos norėtų suvaidinti.



Mantas Vaitiekūnas su tėvais ir seserimi. Bangulės Alekniešės-Andrijauskės nuotrauka

Aktorius papasakojo, su kiais kolegoms labiausiai patiko ir patinka vaidinti. Iš jaunesnės kartos aktorių jis paminėjo Indrę Patkauskaitę, prisiminė savo kurso paneles, tarp jų ir Inetą Stasiulytę bei Iloną Kvietkutę. Iš vyresnės kartos aktorių buvo neįkainojama patirtis būti kartu scenoje su Egle Gabrėnaitė, su Larisa Kalpokaite.

REŽISŪRA IR IMPROVIZACIJOS

Iš kur M. Vaitiekūno gyvenime

atsirado režisūra. Ar tai nesusiję su kūrybos krize, naujais ieškojimais?

„Karantinas dėl to kaltas. Visiems tuomet čakros atsivėrė ir pradėjo daryti tai, ko nebuvo darę. Kai kas ir milijoninius verslus sukūrė, o aš sugebėjau išpersti vieną ploną pjusę.

Buvo ir pražuvo. Padariau. Įvyko. Norėjau padaryti kitur, neišėjo. Sveikata truputį sušlubavo. Jei bus lemta, dar parodysiu savo režisūrą“, – teigė svečias.

Renginio vedėja prisiminė ir

televizijos laidas, kuriose šis aktorius dalyvavo. Paties M. Vaitiekūno nuomone, geriausia buvo „Dar pažiūrėsim“, kurią kūrė su savo kurso draugais ir bendraminčiais.

„Nesu televizinis žmogus. Dėl kai kurių laidų lėkštoko turinio būna net gėda“, – tvirtino aktorius.

Jis susitikimo dalyviams sakė, kad su jauduliu scenoje nesunkiai susidoroja, nors visada jaučia pradinį jaudulį.

Teksto niekada nepamiršta.

Tuo garsėja aktorius A. Bružas, mėgstantis improvizuoti, o ne tiksliai išmokti savo rolę.

Tai šiek tiek kitus aktorius išmuša iš vėžių. Antra vertus, tokios improvizacijos spektakliams suteikia gyvumo, ypač tiems, kurie seniai vaidinami.

DAR VIENAS TALENTAS, PRISIPAŽINIMAI

Per susitikimą atsiskleidė dar vienas gana netikėtas M. Vaitiekūno talento bruožas – poezija.

Jis perskaitė vieną itin asmenišką savo kūrybos eilėraščių apie meilę, gimusį iš meilės.

„Viskas man iš meilės. Tik iš meilės“, – tikino aktorius.

Jis paskaitė ir kitų poetų klasiškų eilių apie meilę iš Kornelijaus Platelio sudaryto rinkinio.

M. Vaitiekūnas prisipažino, kad nelengva vaidinti, kai spektaklius, kuriuose jis vaidina, žiūri artimi žmonės, ypač tėvai.

Jie prasti žiūrovai dėl to, kad

palaiko besąlygiškai. Iš jų neišgirsi jokios kritikos. Žmona šiek tiek pakritikuoja.

„Galvojau, kad esu pakantus kritikai, bet paaiškėjo, kad ją sunkiai išgyvenu, nors priimu“, – teigė aktorius.

Jis papasakojo, kad pailsėti, atsipalaiduoti nuo darbų padeda buvimas gamtoje, žvejyba. Gal tai įskiepyta augant gražiam Kupiškio krašte.

M. Vaitiekūnas sakė, kad patinka ir tolimesnės kelionės, bet dabar labiau traukia ten, kur ramu, nedaug žmonių.

Aktorius pakvietė visus apsilankyti Oskaro Koršunovo režisuoto spektaklio „Kantas“ premjeroje, kuri numatyta kovo pradžioje. Sakė, kad dar kviečia į spektaklį „Dviese sūpuoklėse“. Tai ne naujas, bet dar gausiai lankomas Mažojo teatro spektaklis. Dviejų žmonių drama jaudina žiūrovus.

Taip pat atkreipė dėmesį į „Domino teatro“ spektaklį „Pianistai“, kuriame jis vaidina su Dainiumi Kazlausku, šio spektaklio režisieriumi.

Tai rimtas spektaklis, nepaisant kai kurių bandymų jį pritempti prie linksmesnio šio teatro repertuaro.

Paklaustas režisierės Vilijos Morkūnaitės, kodėl aktoriai atrodo visuomeniškai abejingi, kodėl jiems nerūpi tautos, valstybės reikalai, M. Vaitiekūnas pasvarstė, kad taip yra gal dėl to, kad nebėra autoritetų, į kuriuos visi galėtų lygiuotis, kuriais galėtų sektis.